

Question orale de M. Jean-Marie Cheffert au ministre de l'Emploi sur «les accidents du travail dans le secteur de la construction» (n° 3-1459)

M. Jean-Marie Cheffert (MR). – Bien que les accidents du travail ne cessent de diminuer depuis 20 ans, leur nombre reste cependant important et plus particulièrement dans le secteur de la construction.

Chaque année, plus de 25.000 accidents du travail affecteraient ce secteur. Pouvez-vous confirmer ce chiffre ?

Mondelinge vraag van de heer Jean-Marie Cheffert aan de minister van Werk over «arbeidsongevallen in de bouwsector» (nr. 3-1459)

De heer Jean-Marie Cheffert (MR). – Hoewel het aantal arbeidsongevallen al gedurende twintig jaar daalt, blijft het hoog, vooral in de bouwsector, waar zich jaarlijks meer dan 25.000 arbeidsongevallen voordoen. Kan de minister dat cijfer bevestigen? Wat is het aandeel van de arbeidsongevallen in de bouwsector in het totale aantal

Dans l'ensemble des accidents du travail, quelle part représentent les accidents du travail du secteur de la construction ?

En 2001, la Belgique a transposé une directive européenne pour permettre de diminuer le risque sur les chantiers.

Le risque étant aggravé par le nombre d'entreprises présentes sur un même chantier, notre réglementation sur les chantiers temporaires ou mobiles prévoit l'obligation de désigner un coordinateur de sécurité chargé notamment de veiller à l'exécution des travaux sans risques par les différentes parties intervenantes.

De lourdes sanctions sont prévues en cas de non-désignation du coordinateur.

Pouvons-nous aujourd'hui évaluer l'impact de cette législation sur le nombre d'accidents du travail dans le secteur de la construction ? En effet, cette législation semble difficile à mettre en œuvre sur le terrain ; des voix s'élèvent, notamment au niveau de BIB.Co, l'Institut belge des coordinateurs de sécurité et de santé, pour réclamer une meilleure application de celle-ci.

Que pensez-vous mettre en œuvre pour réduire le nombre d'accidents du travail dans le secteur de la construction ?

M. Peter Vanvelthoven, ministre de l'Emploi. – Il est exact que le secteur de la construction présente un risque élevé d'accidents du travail. Le pourcentage des accidents du travail attribuable à des activités de construction se situe autour de 13,3%. En chiffres absolus, on comptait 22.800 accidents en 2003, 22.100 en 2004 et 21.150 en 2005. On ne connaît pas encore le chiffre pour 2006, mais on s'attend à une augmentation, en raison de l'activité croissante dans le secteur. Pour les années 2003 à 2005, on observe une réduction du taux de fréquence de 54 à 51, ce qui est assez significatif. Le taux de gravité a aussi diminué.

Il est impossible de calculer dans quelle mesure les coordinateurs de sécurité ont influencé les chiffres. Il est par ailleurs évident que de bonnes pratiques de coordination contribuent à la réduction du risque d'accident du travail.

Pour réduire le nombre d'accidents, tant dans le secteur de la construction qu'ailleurs, le gouvernement a développé le plan PHARAON et l'a exécuté. Je vous cite deux de ces mesures :

- le bonus/malus obligatoire pour tout contrat d'assurance sur les accidents du travail. L'arrêté d'exécution sera présenté au Conseil des ministres de la semaine prochaine.
- le système de risque aggravé, qui concerne les entreprises dont les chiffres d'accidents dépassent, de façon dramatique, la moyenne du secteur. On les appelle les cow-boys. Le projet d'arrêté royal sera présenté le mois prochain aux partenaires sociaux. Ces entreprises devront payer une contribution supplémentaire qui financera une enquête approfondie.

Ces deux mesures conjointes toucheront fortement les entreprises « cow-boys ».

Ces mesures seront d'application à partir de 2009 mais devraient avoir un effet immédiat, car la facture pour les éventuels excès d'accidents d'aujourd'hui sera présentée dès 2009, et cette facture sera lourde.

arbeidsongevallen?

In 2001 heeft België een Europese richtlijn omgezet met het oog op de vermindering van het risico op de bouwplaatsen.

Aangezien het risico toeneemt naarmate er meer bedrijven op eenzelfde bouwplaats aanwezig zijn, bepaalt onze reglementering op de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen dat een veiligheidscoördinator moet worden aangesteld die erop moet toezien dat de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder gevaar voor de verschillende betrokken partijen.

Er gelden zware sancties indien geen coördinator wordt aangesteld.

Kunnen we het effect van deze wetgeving op het aantal arbeidsongevallen in de bouwsector vandaag evalueren? Die wetgeving lijkt immers moeilijk toe te passen op het terrein. Er gaan stemmen op, in het bijzonder bij BIB.Co, het Belgisch Instituut voor veiligheids- en gezondheidscoördinatoren, om een betere toepassing van die wetgeving te eisen.

Hoe denkt de minister het aantal arbeidsongevallen in de bouwsector te verminderen?

De heer Peter Vanvelthoven, minister van Werk. – *In de bouwsector is het risico op arbeidsongevallen inderdaad groot. Het percentage arbeidsongevallen dat is toe te schrijven aan bouwactiviteiten ligt rond de 13,3%. In absolute cijfers waren er 22.800 ongevallen in 2003, 22.100 in 2004 en 21.150 in 2005. Voor 2006 is het cijfer nog niet bekend, maar wegens de groei in de bouwsector wordt een stijging verwacht. Voor de jaren 2003 tot 2005 zien we een aanzienlijke daling van de frequentiegraad, namelijk van 54 naar 51. De ernstgraad is ook gedaald.*

Het is onmogelijk te berekenen in welke mate de veiligheidscoördinatoren een invloed hebben gehad op de cijfers. Uiteraard dragen goede praktijken inzake coördinatie bij tot de vermindering van het risico op arbeidsongevallen.

Om het aantal ongevallen zowel in de bouwsector als in andere sectoren te verminderen heeft de regering het FARAO-plan uitgewerkt en uitgevoerd. Ik vermeld twee maatregelen:

- *de verplichte bonus/malus voor elk verzekeringscontract voor arbeidsongevallen. Het uitvoeringsbesluit zal op de Ministerraad van volgende week worden voorgelegd.*
- *toepassing van het systeem voor verzaamd risico voor de bedrijven waar het aantal arbeidsongevallen aanzienlijk hoger is dan het gemiddelde van de sector, de zogenaamde 'cowboybedrijven'. Het ontwerp van koninklijk besluit zal volgende maand aan de sociale partners worden voorgesteld. Die ondernemingen zullen een bijkomende bijdrage moeten betalen waarmee een diepgaand onderzoek zal worden gefinancierd.*

Die twee maatregelen samen zullen de 'cowboybedrijven' zwaar treffen.

Die maatregelen zullen van toepassing zijn vanaf 2009, maar zouden onmiddellijk resultaat moeten opleveren aangezien de factuur voor de eventuele overmatige ongevallen van vandaag

Nous souhaitons avantager les entreprises respectueuses de la sécurité.

vanaf 2009 zal worden voorgeschoteld, en die factuur zal zwaar zijn.

We willen de bedrijven die de veiligheid respecteren bevoordelen.